

Turun yliopisto
University of Turku

Voimaperheet

VOIMAPERHEET - HAASTEELLISEN LAPSEN VANHEMPIEN TUKEMINEN ARJESSA

erikoistutkija, TtT Marjo Kurki
TY Lastenpsykiatrian tutkimuskeskus

TARVE AIKAISELLE INTERVENTIOLLE

LAPSUUDEN MIELENTERVEYS- ONGELMAT YHTEYDESSÄ

- psykiatrisiin häiriöihin
- rikollisuuteen
- päihdeongelmiin
- terveysongelmiin
- ennenaikaiseen kuolemaan
- itsemurhiin
- huonoon elämänhallintaan

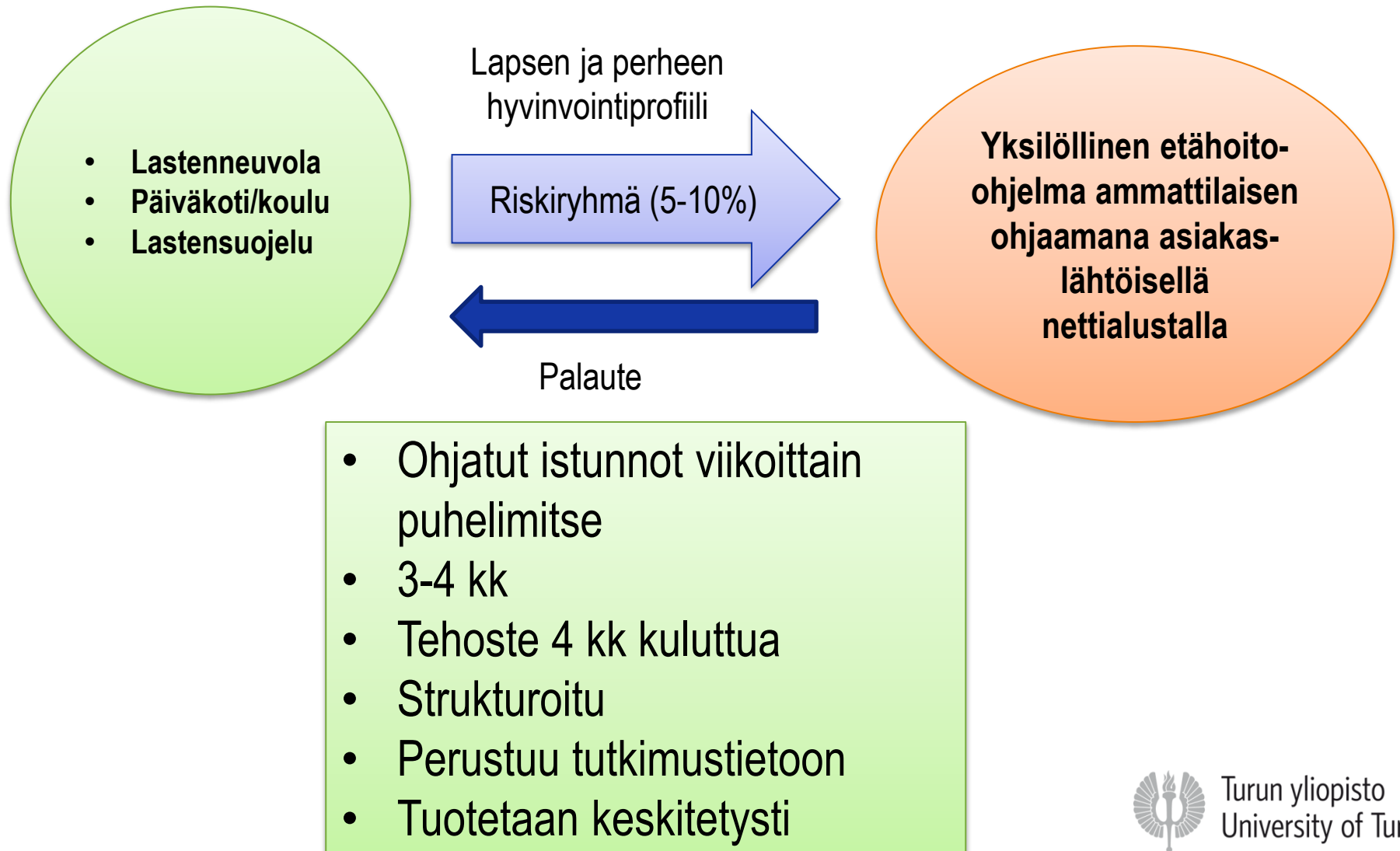
TARVE MATALAN KYNNYKSEN PALVELUILLE

- Enemmistö lapsista, joilla on mielenterveysongelmia, ei ole hoidon piirissä.
- Ensikontakti palvelujärjestelmään vuosien kuluttua ongelmien alkamisesta.
- Tarve ja palveluiden määrä eivät kohtaa
- Alueellinen epätasa-arvoisuus

VOIMAPERHEET:

LASTEN MIELENTERVEYDEN ROKOTEOHJELMA

Voimaperheet-interventio

- Kesto: 11-16 viikkoa
- Kertaukset 4 kk:n kuluttua
- Internet-sivusto
- Puhelin
- Perhevalmentaja (viikoittainen puhelu 45-60 min)

Hoito-ohjelman teemat

1. Huomaa hyvä lapsessasi
2. Jaa huomiotasi
3. Jätä vinkuminen ja valitus huomiotta
4. Ennakoi siirtymätilanteet
5. Suunnittele kodin tilanteita
6. Tarratauluun perustuva palkitseminen
7. Suunnittele tilanteita kodin ulkopuolella
8. Yhteistyö päivähoidon kanssa
9. Aikalisä
10. Toimintasuunnitelman laatiminen ongelmien ratkaisemiseksi
11. Yhteenveto

Tulokset 6 ja 12 kk seurannassa (JAMA Psychiatry 2016)

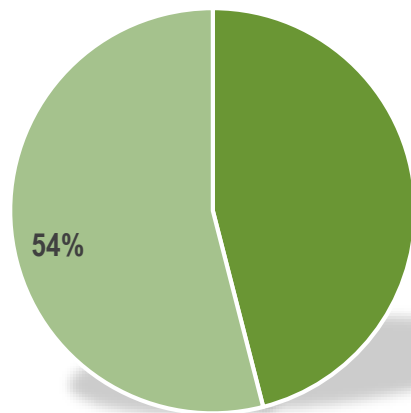
- **Interventioryhmän muutos vertailuryhmään verrattuna**
- CBCL-mittarilla lapsen käyttäytymisen ja tunne-elämän ongelmat lievittyvät kaikilla osa-alueilla
- Vanhemmuuden taidot paranevat
- Toisten huomioon ottaminen lisääntyy

- **Asiakastyytyväisyys** hoitoryhmässä 6 ja 12 kk kuluttua erinomainen
- n. 90% kokee hyötynensä ohjelmasta ja oppineensa uusia taitoja

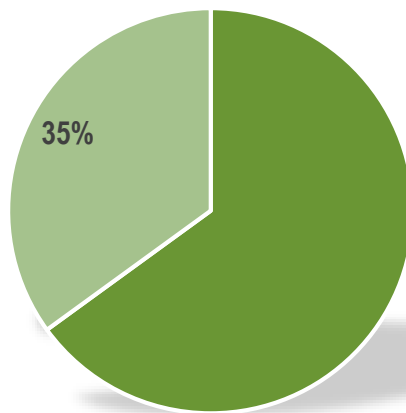

Käytösongelmien pysyvyys vuoden seurannassa

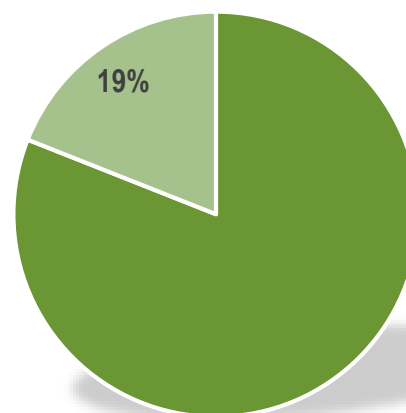
Ei
interventiota

Psykoedukaatiota
saanut ryhmä

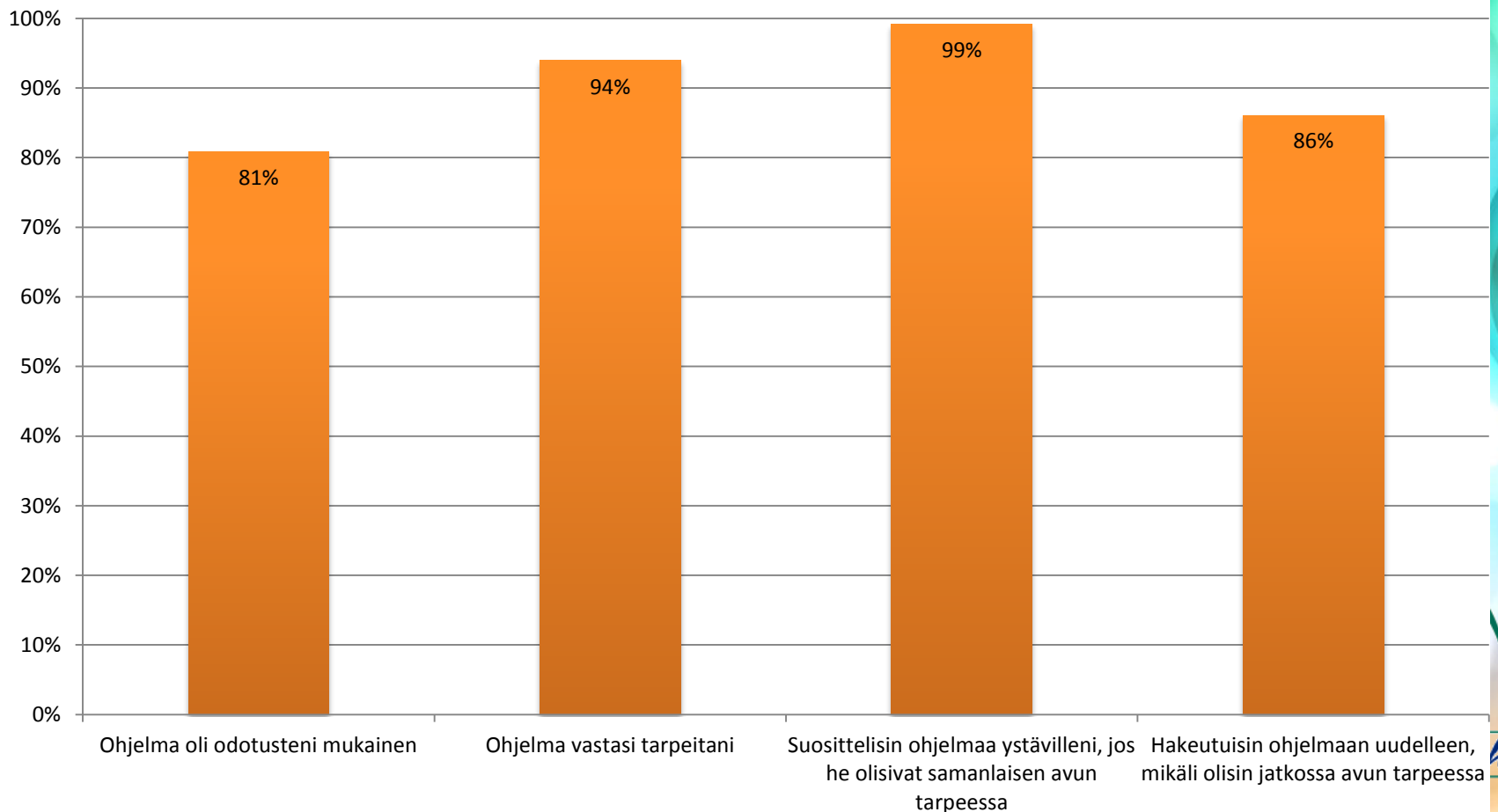
Voimaperheet-intervention
saanut ryhmä

YLEISET KOKEMUKSESI VOIMAPERHEET- OHJELMASTA

(samaa tai täysin samaa mieltä olevien osuus vastanneista, n = 115)

Implementaation toteutus

- **Vaikuttavuuden seuranta** ennen hoito-ohjelman alkamista sekä sen päättymisen jälkeen
 - lapsen käyttäytyminen (CBCL)
 - arjen tilanteiden sujuvuus
 - perheen kasvatuskäytännöt
 - vaikutukset palvelujen käyttöön
- **Palaute** perusterveydenhuoltoon
 - Aloitetuista, kieltäytyneistä ja keskeytyneistä hoito-ohjelmista tieto th:lle.
 - Toteutuneista hoito-ohjelmista yhteenveto perheelle, terveydenhoitajalle ja lääkärille.
 - Yhteenveto kokonaistilanteesta johtavalle tasolle.

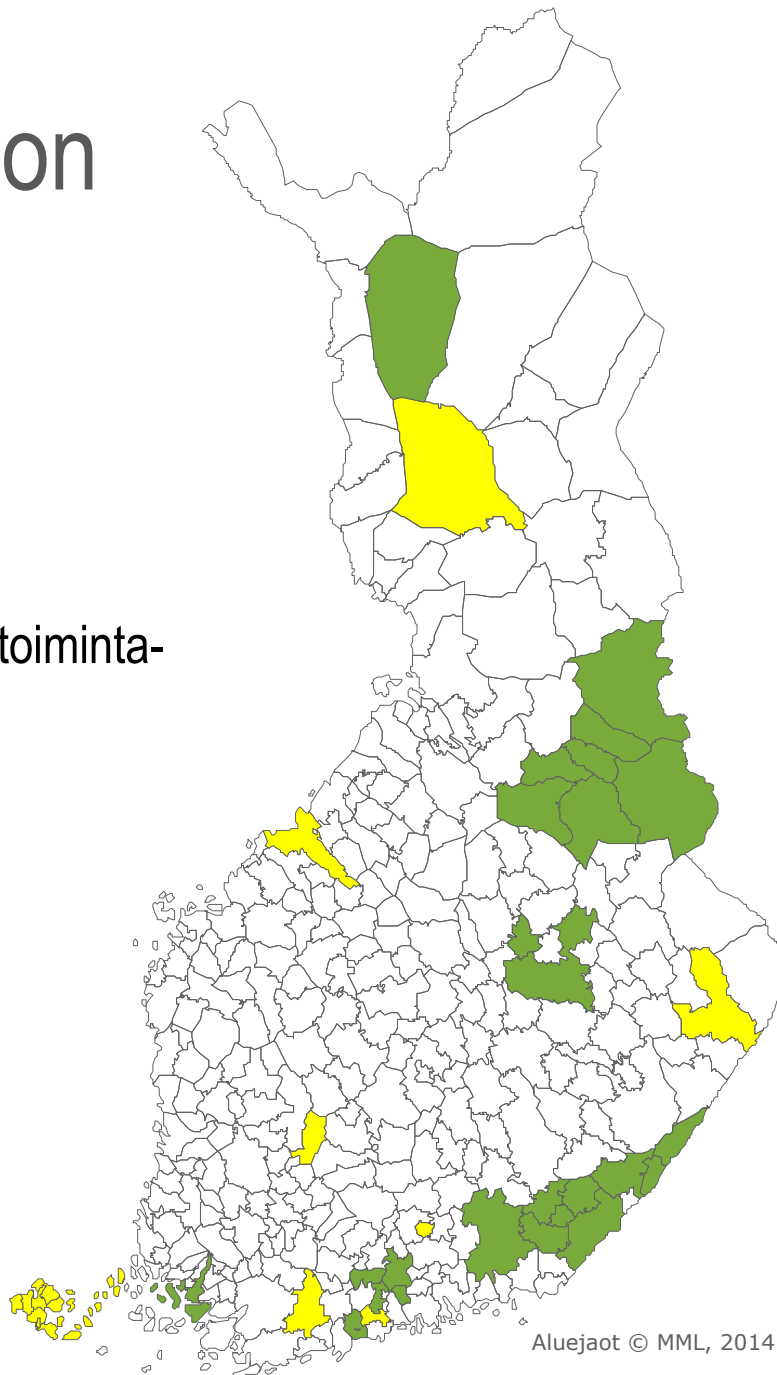

Implementaation eteneminen

- Mukana olevat kunnat
- Neuvottelut käynnissä

Väestöseulonnan kohteena toiminta-alueella

- 2015 n. 5500 perhettä
- 2016 n. 8000 perhettä

Aluejaot © MML, 2014

Turun yliopisto
University of Turku

SEURAAVAKSI

- Implementaation jatkaminen perusterveydenhuoltoon
- Isät paremmin huomioivan ohjelman kehittäminen
- 7-11-vuotiaiden ahdistusoireiden hoitoon suunnatun etähoitointervention RCT-tutkimus väestössä

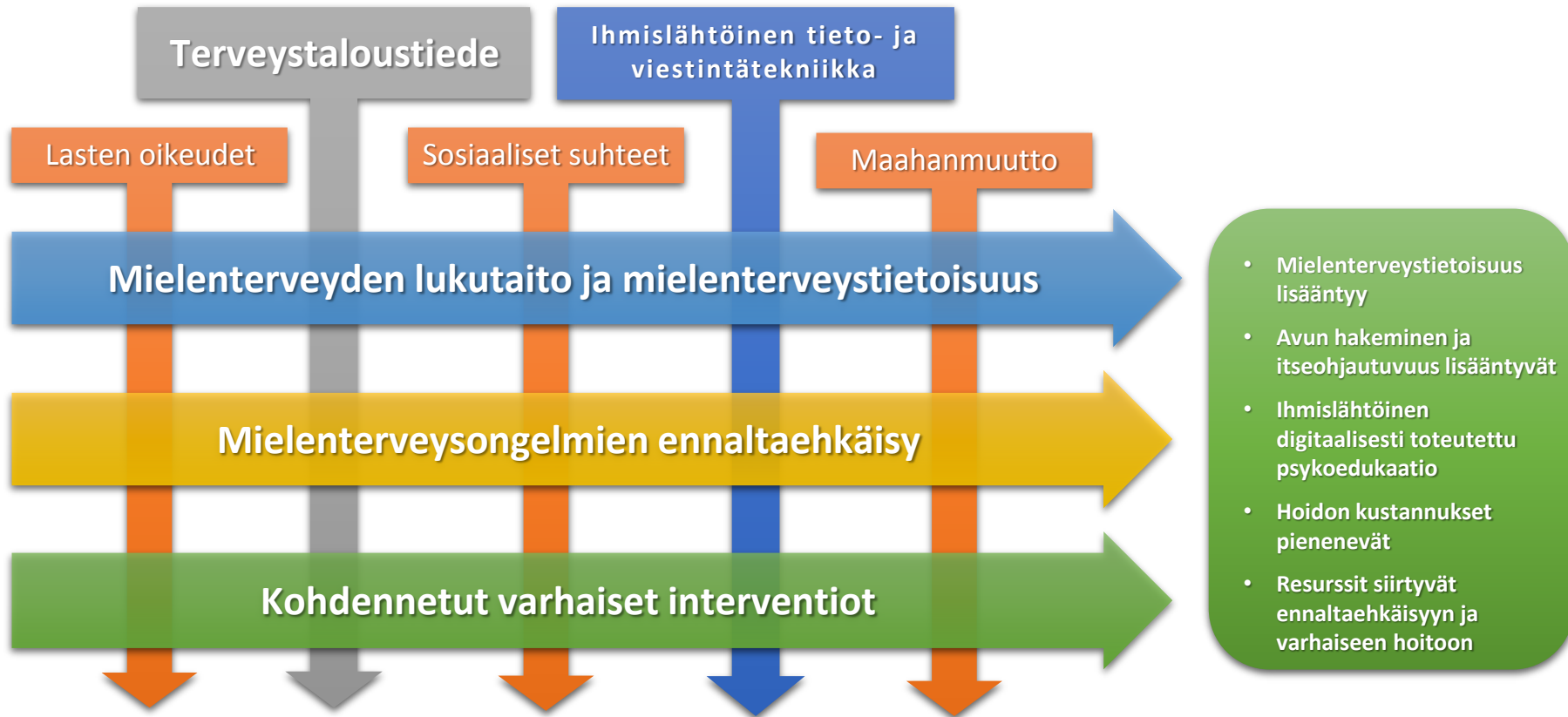

MITÄ OPIMME

- Perheet valmiita osallistumaan matalan kynnyksen hoito-ohjelmiin
- Seulonta toimii
- Palvelut jotka asiakaslähtöisiä – keskeyttäminen vähäistä
- Matalan kynnyksen palvelut voivat olla tehokkaita
- Uuden teknologian hyödyntäminen mielekästä

Tietoisuus, ennaltaehkäisy ja varhaiset interventiot

Tietoisuus, ennaltaehkäisy ja varhaiset interventiot

Mielenterveyden lukutaito

Vanhemmat

Lapset

Ammattilaiset

Varhainen tunnistaminen

Äitiys-
neuvolat

Päivähoito

Lasten-
neuvolat

Kouluterveyden
huolto

Varhaiset interventiot

Synnytyksen jälkeinen
masennus

Käytösongelmat ennen
kouluikää

Kouluikäisten
ahdistuneisuus

Siirtymä itsenäiseen
aikuisuuteen

Digitaaliset oppimisympäristöt

Perhekeskeinen toimintamalli

Resurssien kohdistaminen hoidosta ennaltaehkäisyyn

Turun yliopisto
University of Turku

Yhteenveto

- Voimaperheet-toimintamalli toimii **sekä sosiaali- että terveystalvelujen tukena** sekä hoitavassa että ennaltaehkäisevässä roolissa.
- **Sähköisten palvelujen** käyttöönoton tehostaminen on kirjattu hallitusohjelmaan.
- Valtakunnallisesti palveluntuottajia kannustetaan **näyttöön perustuvien toimintamallien** käyttöönottoon.
- Tutkimushankkeessa on Voimaperheet-hoito-ohjelman osalta on alustavasti saatu paras mahdollinen tutkimusnäyttö hoito-ohjelman vaikuttavuudesta.